

AMKE

AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

KYSYMYKSET RYHMILLE

1. Miten ammatillisen koulutuksen rahoitusta tulisi kehittää, jotta se edistäisi nykyistä paremmin työllistymistä?
Tästä keskustellaan ryhmässä ”Aikuiset” (Mirja ja Jaana) sekä ryhmässä ”Oppivelvolliset” (Eero ja Kirsi)
2. Millä keinoilla tai toimintamalleilla koulutuksen järjestäjät voivat madaltaa työnantajien kynnystä työllistää ammattiin valmistuvia?
Tästä keskustellaan ryhmässä ”Oppivelvolliset” (Eero ja Kirsi) sekä ”Maahanmuuttajat” (Riikka ja Åsa)
3. Miten oppimisen tukea ja työllistymisen palveluita tulisi kehittää, jotta ne edistäisivät nykyistä paremmin työllistymistä?
Tästä keskustellaan ryhmässä ”Maahanmuuttajat” (Riikka ja Åsa) sekä ”Aikuiset” (Mirja ja Jaana)

LEIRINUOTIO: AIKUISET I

AIKUISTEN TYÖLLISTYMINEN

Miten oppimisen tukea pitäisi kehittää?

- Työnantajien ja opettajien vuoropuhelu
- Aikuisille lisää pieniä koulutuskokonaisuuksia
- S2 on muutakin kuin kieliopetusta
- Koulutuksen järjestäjän rahasto (omat kehittämishankkeet)
- Henkilöstöpalveluja koulutuksen järjestäjän toimesta
- Työhönvalmennus, työpajatoiminta
- Maahanmuuttajien osaamisen tunnustaminen
- Yksilön kokonaisvaltainen tukeminen ”yhden luukun periaate”
- Yritysten kanssa tehtävissä kumppanuussopimuksissa on huomioitava oppimisen tuki
- Yhteistyö työllisyysalueella (kuntaudistus, TE-uudistus)
- Aikuisten ohjausta kehitettävä

LEIRINUOTIO: AIKUISET II

AIKUISTEN TYÖLLISTYMINEN

Miten rahoitusjärjestelmää tulisi kehittää?

- Painopiste tutkinnon osiin tutkintojen sijaan
- Työllistymisen osuus rahoituksesta vähintään 10 % (Enemmänkin!?)
- Osaamiset, joilla työllistyy
- Luotetaan alueellisiin toimijoihin
- Yrittäjyyden tukeminen
- Jatko-opintoja ei sovi unohtaa
- AT & EAT perustutkintojen tasolle rahoituslähteenä
- Rahoitusmallin pitää tukea aikuisten koulutusta
- Hyväksiluvut hallinnollisesti kevyemmiksi ainakin maahanmuuttajien osalta
- Hyvinvointi syntyy työstä!

LEIRINUOTIO: MAAHANMUUTTAJAT III

- työnantajien työllistämisen kynnyksen alentaminen

- oppimisen tuki ja työllistämispalvelut

- Työnantajien ja työyhteisöjen kulttuuritietoisuus
- Ohjausosaaminen työpaikoilla
- Vieraskielinen henkilöstö ja opettajat
- Monikulttuuriset työpaikkaohjaajat
- Rinnallakulkeva työote
- Räätelöidyt palvelut
- AI –dgi – kielimuurin alentaminen
- Matalan kynnyksen ja helposti saavutettava kielenopetus (suomi/ruotsi)
- Osaajapula-alojen tarpeiden hyödyntäminen
- Koulutuksenjärjestäjien välinen yhteistyö
- Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen –asenteet –asia kuuluu kaikille
- Kotoutumisen tuki – yhteisö, perheet

- Opetuksen ja ohjauksen siirtäminen laajemmin työpaikoille – myös kieliopinnot (S2)
- Realistiset, mutta kannustavat asenteet
- Opiskelijoiden kohtaaminen ja tuki – oppimisen tuki
- Selko suomi käyttöön
- Kielitietoinen opetus
- Kaikille opiskelijaryhmille yhteisten tarpeiden tunnistaminen
- Oppisopimuskoulutuksen hyödyntäminen ja tietoisuuden lisääminen
- Yhteistyökoulutukset – koulutus- ja osaajatuonti
- Mallien jakaminen
- Maahanmuuttajien yhteisöjen ja verkostojen hyödyntäminen/yhteistyö
- Urapolut selkeiksi – polut työelämään nopeasti

- Maahanmuuttajien palkkaamisen tuet selkaiksi
- Yritysten johdon tuki
- Opetusresurssien kohdentaminen
- Yrittäjyysopintoja maahanmuuttajille
- Ei nosteta kielen osaamisen vaatimuksia liian korkealla (Mitä on hyvä osaaminen?)
- Jatkuva dialogi työnantajien kanssa
- Jatkuva oppiminen
- Ei korosteta maahanmuuttajuutta liiaksi – taustoiltaan erilaisia opiskelijoita on paljon

LEIRINUOTIO: OPPIVELVOLLISET

Miten ammatillisen koulutuksen rahoitusta tulisi kehittää, jotta se edistäisi nykyistä paremmin työllistymistä?

- Raha on vaikuttavin keino ohjata koulutuksen järjestäjien toimintaa: suoritteet, työllistyminen, jatko-opintoihin siirtyminen. Samaan aikaan on huomioitava vaikeammin työllistettävät ja huolehdittava heidän tarvitsemistaan tukitoimista.
- Työelämäpalaute tarvitaan, mutta sitä tulee kehittää. Haasteena on, että yritykset kokevat vastaamisen työllistävänä.
- Jos ammatillinen koulutus tuottaisi ainoastaan osaavaa työvoimaa, tuloksellisuusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta voisi olla hyvinkin suuri. Ammatillinen koulutus kantaa kuitenkin mm. oppivelvollisuuden laajenemisen myötä yhä merkittävämpää sosiaalista vastuuta (yhteiskuntavastuu). Tarvitaanko rahoitukseen sosiaalisen vastuun kerroin?
- Työllistyminen + sosiaalinen tehtävä > haasteellinen yhdistelmä, jonka pitäisi näkyä rahoituksessa huomioiden myös työnantajat
- Työpajat olisivat tarpeellinen väylä lisäeväitä kasvuunsa tarvitseville oppivelvollisille. Rahoitus täytyy ratkaista. Työpajakerroin?

- Joustavat siirtymät paikasta toiseen: on löydettävä ratkaisu siihen, että raha siirtyy opiskelijan mukana
- Heikentyneet Pisa-tulokset ovat viimeistään tehneet näkyväksi perusopetuksen ongelmat. Ammatillista koulutusta kritisoivassa keskustelussa jatkumo perusopetuksesta ammatilliseen unohtuu kuitenkin täysin.
- Keskustelua tulisi käydä myös siitä, että onko osaamisperusteisuus liian haastava malli oppivelvollisille.
- Oppivelvollisilla on takana haasteelliset koronavuodet. Heiltä puuttuu yhteisöllisyyden kokemus, mikä heijastuu työelämätaitoihin.
- Oppivelvollisuus toi AMEO-oppilaitoksiin uusia opiskelijoita, joilla on merkittävä hoivatarve. On tarvittu uusia tiloja, välineitä ja henkilöstöä
- Ammatillisen koulutuksen koko palveluverkkoa (ml. hyvinvointialueet ja tulevat te-alueet) pitäisi tarkastella kriittisesti. Mikä on ammatillisen koulutuksen ensisijainen tehtävä: koulutus vai hoito/kuntoutus? Pedagogiikalla ei paranneta sairauksia. Nyt ollaan tilanteessa, jossa kasvatetaan jatkuvasti palveluiden määrää.
- Miten saadaan kaikkein haasteellisin oppivelvollisten ryhmä kouluun? On vaikeaa rakentaa nuorelle tarvittavaa tukea, jos hän ei tule kouluun. Tarvitaan uudenlaista ajattelua ja uusien ratkaisujen kehittämistä hankkeiden kautta, esim. pelillistämiskokeilut

Millä keinoilla tai toimintamalleilla koulutuksen järjestäjät voivat madaltaa työnantajien kynnystä työllistää ammattiin valmistuvia?

- Sosiaalinen vastuu (yhteiskuntavastuu) ei ole yksin koulutuksen järjestäjien tehtävä, vaan mukaan on haastettava myös yritykset. Asia on yhteinen.
- Suomi on pk-yritysvaltainen maa. Alle 10 hengen yrityksiä on 93 prosenttia, joista suurin osa on yksinyrittäjiä. Tätä taustaa vasten on vaikeaa sysätä yhteiskuntavastuun nimissä vastuuta työpaikalla tapahtuvasta koulutuksesta pk-yrityksille. Suurten yritysten tilanne on toinen, heiltä löytyvät tarvittavat henkilöstöresurssit opiskelijoiden ohjaamiseen.
- Opettajat ovat työpaikkojen tukemisessa avainroolissa, mutta heidän osaamisensa laatu vaihtelee.
- Yrityksille tulee luoda kannustimia (esim. verokannustimet) yhteistyön tekemiseen. Huomio erityisesti mikroyrityksiin.
- Minimityöaika oppisopimuksen tavoitteen mukaisissa työtehtävissä on keskimäärin 25 tuntia viikossa. Oppisopimus pitäisi voida tehdä alemmillakin viikkotuntimäärillä.
- Kohtaamiset yritysten kanssa tärkeitä.